

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Фізико-технічний факультет

Кафедра фізики і методики викладання

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи педагогічної майстерності

Освітня програма Середня освіта (Фізика)

Спеціальність **014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)**

Спеціалізація **014.08 Середня освіта (Фізика)**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри фізики і методики викладання
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи педагогічної майстерності
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	доктор фізико-математичних наук, професор Яблонь Любов Степанівна
Контактний телефон викладача	0682340817
E-mail викладача	lyubov.yablon@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Семестровий
Обсяг дисципліни	6 кредитів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Основи педагогічної майстерності» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки студентів за освітньою програмою «Середня освіта (Фізика)» на третьому році навчання. Вона забезпечує формування у студентів науково-дослідницької професійно-орієнтованої компетентності та спрямована на отримання студентами систематизованих знань що стосуються підготовки активних, висококваліфікованих, професійно грамотних вчителів, здатних творчо мислити і працювати в сучасній школі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою дисципліни є професійно-педагогічна підготовка фахівців до педагогічної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах; формування у майбутніх вчителів фізики потреб професійно розвиватися, саморозвиватися і самовдосконалюватися; максимально повно проявляти свій індивідуальний потенціал, творчо його самореалізовувати у професійній діяльності.</p> <p>Ціллю курсу є формування знань та умінь студентів про основні вимоги, які ставить суспільство перед сучасним творчим учителем нової школи.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність категорії «педагогічна майстерність», складники педагогічної майстерності та їхні характеристики, критерії, рівні майстерності; • специфіку і структуру педагогічної діяльності; • методи вивчення перспективного педагогічного досвіду, оцінювання творчого потенціалу особистості; • специфіку, стилі, етапи педагогічного спілкування, ознаки особистісно-діалогового спілкування; • складові невербальної поведінки педагога; • типи, структуру, динаміку конфліктів у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього розв'язання; • культуру, техніку, риторичні аспекти педагогічного мовлення; • педагогічний такт та етику діяльності викладача; • особливості педагогічного впливу на особистість, • створення ситуацій успіху; • методи саморегуляції емоційних станів, шляхів професійного самовиховання і самовдосконалення; • теорії навчання. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійно аналізувати педагогічну дійсність, визначати шляхи її удосконалення; • раціонально планувати педагогічну діяльність, визначати її завдання, створювати для неї умови; • розрізняти і критично аналізувати основні педагогічні технології; • управляти своїм станом та поведінкою, доцільно використовуючи невербальні засоби у спілкуванні; • аналізувати, вирішувати педагогічні ситуації; • визначати стилі педагогічного спілкування, вирішувати проблеми педагогічного спілкування. • аналізувати педагогічні конфлікти та вибирати ефективні шляхи їхнього розв'язання; • застосовувати теорії навчання на практиці. 	

4. Компетентності					
<p>ЗК.1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК.3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК.4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети, реалізовувати навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК.5. Здатність бути критичним і самокритичним, дотримуватися професійних етичних зобов'язань.</p> <p>Фахові (спеціальні) компетентності</p> <p>Предметні:</p> <p>ФК.4. Здатність правильно використовувати набуті знання і навички у викладацькій діяльності та при роботі у науково-дослідних лабораторіях.</p> <p>Фахові:</p> <p>ФК.7. Здатність користуватися вивченими принципами методики для пояснення конкретних фізичних явищ; складати навчальні та календарно-тематичні плани, проводити навчальні заняття з фізики та астрономії у середній школі.</p> <p>Інноваційні:</p> <p>ФК.8. Здатність вільно володіти розділами фізики, необхідними для розв'язання науково-інноваційних задач і використовувати результати наукових досліджень та педагогічних досягнень в інноваційній та інноваційно-педагогічній діяльності.</p> <p>ФК.9. Здатність визначати інновації в своїй науковій діяльності і здатність розробляти інноваційно-педагогічні проекти.</p>					
5. Результати навчання					
<p>ПРН.4. Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання фізики для виконання освітньої програми в базовій середній школі.</p> <p>ПРН.12. Знає і розуміє основи психолого-педагогічних теорій навчання, інноваційних технологій навчання, актуальних проблем розвитку педагогіки і методики навчання фізики та особливостей застосування сучасних інформаційно-освітніх технологій у професійній діяльності.</p> <p>ПРН.13. Знає загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів, психологію та основні закономірності сімейних відносин.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
лекції				30	
практичні				30	
самостійна робота				120	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
V	014 Середня освіта (фізика)	III		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконан ня
Змістовий модуль 1					
Педагогічна майстерність і техніка вчителя					
Тема 1. Вступ до педагогічної діяльності. Діагностування педагогічної спрямованості студентів. Обговорення основних теоретичних положень: поняття «освіта», «педагогічна діяльність», «якості вчителя» тощо.	Лекція (2 год) практ. (2 год)	1-5,7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, виконати діагност. (4 год)	5	згідно розкладу
Тема 2. Розповідь вчителя як фрагмент педагогічної діяльності. Діагностика професійної позиції студента в ситуаціях організації взаємодії з аудиторією. Моделювання творчого задуму педагогічної розповіді. Публічний захист теми, надзавдання і структури педагогічної розповіді.	Лекція (2 год) практ. (2 год)	1-5,7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, виконати діагност., створити модель педагогічної розповіді, захистити проєкт (4 год)	5	згідно розкладу

<p>Тема 3. Майстерність вчителя в керуванні психічним самопочуттям. Діагностика рівня емоційної стабільності і здатності до керування психологічним самопочуттям. Обговорення основних теоретичних положень. Виконання вправ на розвиток умінь психофізичної саморегуляції, налаштування на наступну діяльність.</p>	<p>Лекція (2 год) практ. (2 год)</p>	<p>1-5,7</p>	<p>Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, виконати діагност., виконати вправи (4 год)</p>	<p>5</p>	<p>згідно розкладу</p>
<p>Тема 4. Комунікативність учителя. Діагностика рівня сформованості у студентів комунікативності як професійно значущої здібності педагога. Перевірка головних теоретичних положень з теми. Виконання вправ на розвиток професійної комунікативності. Моделювання педагогічної ситуації: проведення початкового етапу індивідуальної бесіди для встановлення емоційного контакту із співрозмовником.</p>	<p>Лекція (2 год) практ. (2 год)</p>	<p>1-5,7</p>	<p>Підготуватися до обговорення, використовуючи рекомендовану літературу, виконати вправи на розвиток комунікативності, моделювання педагогічної ситуації: розробити початковий етап індивідуальної бесіди з метою встановлення емоційного контакту із співрозмовником, обміркувати програму дій з подолання бар'єрів у спілкуванні. (4 год)</p>	<p>5</p>	<p>згідно розкладу</p>
<p>Тема 4. Вибір учителем стратегії взаємодії. Діагностика індивідуальних особливостей студентів. Обговорення головних теоретичних положень з теми. Стратегія взаємодії як засіб розв'язання педагогічної ситуації. Ефективність використання різних стратегій взаємодії в педагогічних ситуаціях. Стиль взаємин та педагогічний такт, їх вплив на вибір і реалізацію стратегії взаємодії. Виконання вправ на аналіз педагогічних ситуацій та обґрунтування стратегії дії. Моделювання педагогічної ситуації «Вибір та реалізація стратегії взаємодії».</p>	<p>Лекція (2 год) практ. (2 год)</p>	<p>1-5,7</p>	<p>Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, виконати діагност., виконати вправи, створити модель педагогічної ситуації, захистити проєкт (4 год)</p>	<p>5</p>	<p>згідно розкладу</p>
<p>Тема 5. Організація і проведення індивідуальної бесіди. Ознайомлення студентів з методикою контактної взаємодії. Обговорення основних теоретичних положень з теми. Моделювання педагогічної ситуації «Розробка та проведення індивідуальної бесіди на запропоновану тему».</p>	<p>Лекція (2 год) практ. (2 год)</p>	<p>1-5,7</p>	<p>Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, створити модель проведення індивідуальної бесіди, захистити проєкт (4 год)</p>	<p>5</p>	<p>згідно розкладу</p>
<p>Тема 6. Майстерність педагогічного спілкування у діалозі. Здійснення індивідуальної бесіди як спонтанної взаємодії. Аналіз особистих досягнень студентів, перспектив навчання.</p>	<p>Лекція (2 год) практ. (2 год)</p>	<p>1-5,7</p>	<p>Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, створити модель діалогу, захистити проєкт (4 год)</p>	<p>5</p>	<p>згідно розкладу</p>
<p>Тема 7. Вивчення досвіду передових учителів – шлях до педагогічної майстерності. Діагностика психологічної готовності до опанування нового у професійній діяльності. Обговорення головних теоретичних положень.</p>	<p>Лекція (2 год) практ. (4 год)</p>	<p>1-5,7</p>	<p>Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, виконати діагност., порівняти досвіди</p>	<p>5</p>	<p>згідно розкладу</p>

Публічний захист досвіду роботи вчителя-майстра.			роботи вчителів-майстрів захистити проєкт (6 год)		
Змістовий модуль 2					
Педагогічні теорії як засіб підвищення педагогічної майстерності					
Тема 8. Педагогічні теорії сучасного навчання. Біхевіористська і когнітивна теорії. Сучасні теорії навчання. Діяльнісний підхід до навчання. Біхевіористський стиль. Когнітивний стиль.	Лекція (2 год) практ. (2 год)	6, 7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, проаналізувати та застосувати на фрагменті уроку дані теорії навчання, захистити проєкт (4 год)	5	згідно розкладу
Тема 9. Конструктивізм і коннективізм.	Лекція (2 год) практ. (2 год)	6, 7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, проаналізувати та застосувати на фрагменті уроку дані теорії навчання, захистити проєкт (4 год)	5	згідно розкладу
Тема 10. Моделі змішаного навчання. Модель обертання. Гнучка модель «Flex». Модель «Інтенсивна» ординатура. Збагачена віртуальна модель. Модель «Автономна група». Моделі групи «Особистий вибір».	Лекція (2 год) практ. (2 год)	6, 7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, змодельовати змішане навчання, захистити проєкт (4 год)	5	згідно розкладу
Тема 11. Перевернутий клас.	Лекція (4 год) практ. (4 год)	6, 7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, проаналізувати та застосувати на фрагменті уроку модель перевернутого навчання, захистити проєкт (8 год)	5	згідно розкладу
Тема 12. Мікро-навчання.	Лекція (4 год) практ. (2 год)	6, 7	Опрацювати лекційні питання і питання самостійної роботи, підготувати проєкт мікро-навчання, захистити проєкт (4 год)	5	згідно розкладу
Підсумкова робота				35	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу			Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/). Загальні 100 балів включають: поточний контроль: 65 балів – виконання вправ та захист проєктів на практичних заняттях (5 балів за кожен тему); та підсумковий контроль:		

	<p>35 балів – підсумкова робота Об'єктами поточного контролю є: а) систематичність, активність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, б) рівень знань теоретичних питань практичної роботи; Контроль систематичного виконання <i>самостійної роботи</i> та активності на практичних заняттях. Оцінювання знань здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час практичних занять проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) вміння моделювати різні педагогічні ситуації та застосовувати різні теорії навчання на практичних заняттях; 4) логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виконанні вправ на практичних заняттях.</p>
Вимоги до підсумкової роботи	Підсумкова робота виконується у формі підготовки сценарію уроку, в якому використано отримані знання з дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.
7. Політика курсу	
<p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 Положення та Кодексу честі.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 608 с. 2. Педагогічна майстерність / За ред. І. Зязюна. – К., 1997. – 349 с. 3. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І. Зязюна. – К., 2004. – 422 с. 4. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – 576 с. 5. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник. – К., 2002. – 560 с. 6. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с. 7. http://www.d-learn.pu.if.ua/ 	

Викладач: Яблонь Л.С.